XALÍQ DEPUTATLARÍ
SHOMANAY RAYONLÍQ
KEŃESINIŃ
SH E SH I M I

XALQ DEPUTATLARI
SHUMANAY TUMAN
KENGASHINING
Q A R O R I

2023 - yil 29 - dekabr VI-81-202-13-193-K/23 Shomanay rayonı hákimligi

Shomanay rayonınıń 2024-jıl ushın jergilikli byudjet parametrleri haqqında

Shomanay rayonı hákimligi tárepinen usınılǵan Shomanay rayonınıń 2024-jıl ushın byudjet parametrlerin kórip shıǵıp, “Jergilikli mámleketlik hákimiyat haqqında”ǵı Ózbekstan Respublikası Nızamınıń 6 hám 24-statyasına muwapıq, Xalıq deputatları Shomanay rayonlıq Keńesi

SHESHIM ETEDI:

1. Ózbekstan Respublikasınıń “2024-jıl ushın Ózbekstan Respublikasınıń Mámleketlik byudjeti haqqında”ǵı Nızamı orınlaw ushın basshılıqqa alınsın.

2. Qaraqalpaqstan Respublikası Joqarǵı Keńesiniń “2024-jıl ushın Qaraqalpaqstan Respublikasınıń Mámleketlik byudjeti haqqında”ǵı 2023-jıl 26-dekabrdegi 360/XLVII-sanlı qararına muwapıq, Shomanay rayonı jergilikli byudjetiniń 2024-jıl ushın dáramatları 12 mlrd. 365,5 mln som, qárejetleri 116 mlrd. 176,44 mln.som prognoz qılınǵanlıǵı muǵdarında tastıyıqlanǵanlıǵı maǵlıwmat ushın qabıl etilsin.

3. Shomanay rayonınıń 2024-jılǵı Byudjet parametrleri dáramatları prognozı 1-qosımshaǵa hám de qárejetler prognozı 2-qosımshaǵa muwapıq tastıyıqlansın.

4. Shomanay rayonınıń saqlawlı qorı muǵdarı 3-qosımshaǵa muwapıq belgilensin.

Shomanay rayonı byudjetleriniń 2024-jıl ushın saqlawlı qorları tiyisli byudjetlerdiń tastıyıqlanǵan ulıwma qárejetleriniń keminde 1,0 procenti muǵdarında qararda belgilengenligi maǵlıwmat ushın qabıl etilsin.

5. Shomanay rayonı byudjetlerine ulıwma mámleketlik salıqlardan ajıratılatuǵın ajıratpalar normativleri 4-qosımshaǵa muwapıq tastıyıqlansın.

Yaǵnıy, 2024-jılda dáramat túrleriniń bólistiriliwi tómendegishe belgilensin:

a) rayon jergilikli byudjetlerine tolıq túrde tómendegi salıq túrleri:

- fizikalıq táreplerden alınatuǵın mal-múlk salıǵı;

- fizikalıq táreplerden alınatuǵın jer salıǵı;

- aylanbadan alınatuǵın salıq;

- fizikalıq táreplerge tiyisli mal-múlkti ijaraǵa beriwden alınatuǵın jıllıq dáramatı haqqındaǵı deklaraciyaǵa tiykar tólenetuǵın, sonday-aq jeke tártiptegi isbilermenler tárepinen tólenetuǵın fizikalıq táreplerden alınatuǵın dáramat salıǵı;

- suw resurslarınan paydalanǵanlıǵı ushın salıq, bunnan elektr stanciyaları tárepinen tólenetuǵın salıqtan tısqarı;

- qurılıs materialları boyınsha jer astı baylıqlarınan paydalanǵanlıǵı ushın salıq.

- mobil baylanıs xızmetleri, alkogol ónimleri, sonnan pivo ushın akciz salıǵı hám de temeki ónimleri ushın akciz salıqları túsimleri esabınan Ózbekstan Respublikası byudjetinen ótkerilip beriletuǵın dáramatlar. (2024-jıl 1-yanvar jaǵdayına rayon xalqınıń respublika xalqındaǵı úlesine muwapıq)

b) respublika byudjeti hám de Shomanay rayonı byudjetleri ortasında bólistiriletuǵın salıq túrleri:

(hárbir salıq túri boyınsha ajıratpalar normativi 4-qosımshada kórsetiledi)

- yuridikalıq táreplerdiń mal-múlkine salınatuǵın salıq túsimleri boyınsha rayon jergilikli byudjetine 100 procent;

- yuridikalıq táreplerden alınatuǵın jer salıǵı túsimleri boyınsha rayon jergilikli byudjetine 100 procent jóneltiriw belgilensin.

6. Shomanay rayonı hákiminiń qarjı-ekonomika hám kámbaǵallıqtı qısqartıw máseleleri boyınsha birinshi orınbasarı (A.Bekbergenov), rayonlıq Salıq inspekciyası (Z.Qadirov) hám rayonlıq Ekonomika hám qarjı bólimi (B.Jarılqaǵanov) menen birgelikte:

- tiyisli byudjetlerdi birinshi náwbette, is haqı hám de oǵan teńlestirilgen tólemler, azıq-awqat, dári-dármaq hám de kommunal xızmetleri qárejetleriniń rejelestiriliwi názerde tutqan halda belgilew;

- jergilikli byudjet prognoz kórsetkishlerin óz waqtında hám de tolıq orınlanıwın támiyinlew;

- byudjet qarjılarınan maqsetli hám de nátiyjeli paydalanıw;

- byudjet tártibine ámel etiliwi ústinen qadaǵalaw hám de juwapkershiligin jáne de kúsheytiw;

- tiyisli jergilikli byudjetlerge salıqlar hám de basqa májbúriy tólemlerdiń tolıq túsimin támiyinlew;

- byudjet dáramatlar bazasın asırıw hám de qosımsha rezervlerdi anıqlawǵa ayrıqsha itibar qaratsın.

7. Shomanay rayonı Mámleketlik salıq inspekciyası (Z.Qadirov) Ózbekstan Respublikası Salıq kodeksine belgilengen huqıqlarınan kelip shıǵıp:

- salıqlardıń tolıq hám durıs esaplanıwın hám de usı salıqlardı óz waqtında byudjetke óndiriliwi ústinen salıq qadaǵalawın kúsheytiw;

- jer salıǵı, suw resurslarınan paydalanǵanlıǵı ushın salıq hám de mal-múlk salıqları boyınsha turaqlı talqılaw ótkergen halda, salıqlardıń tolıq esaplanıwın támiyinlew hám usı salıq tólemler boyınsha salıq qarızdarlıǵına jol qoymaslıq ilajların kóriw;

- aylanbadan salıq túri boyınsha salıq tólewshiler tárepinen naq pul aylanbalarınıń salıq esabatlarında tolıq kórsetiliwi ústinen turaqlı salıq qadaǵalawın ornatıw hám de zárúr jaǵdaylarda xronometraj hám kameral salıq qadaǵalaw jumısların ótkeriw, bunda, usı jóneliste jámáátshilik qadaǵalawdı kúsheytiw maqsetinde puqaralarǵa sawda cheklerin talap qılıp alıwdı úgit-násiyat etiwshi sociallıq rolikler hám de video materiallar tayarlap, sociallıq tarmaqlarda hám málimleme-xabar quralları arqalı keńnen tarqatıw jumısların alıp barıwǵa áhmiyetli itibarlar qaratıw;

- xatlaw ótkeriw jumısların sapalı shólkemlestiriw arqalı jer hám mal-múlk salıǵınıń salıq bazasın asırıw wazıypası júkletilsin.

8. Shomanay rayonlıq Mámleketlik salıq inspekciyası (Z.Qadirov), Kadastr agentligi (D.Qutlımuratov) hám Mámleketlik kadastrlar palatası Shomanay rayonı filialı (D.Qutlımuratov)na:

2024-jıldan baslap yuridikalıq táreplerdiń mal-múlk salıǵın esaplawda kóshpes múlklerge 1 kv.metr ushın minimal muǵdarınan belgilengenliginen kelip shıǵıp, respublikadaǵı salıq tólewshilerdiń mal-múlkleri maydanları boyınsha puqta analiz ótkerilgen halda, mal-múlklerine salıqlardıń tolıq esaplanılıwın támiyinlesin.

9. Shomanay rayonlıq Mámleketlik salıq inspekciyası (Z.Qadirov) rayon hákimligi menen birgelikte:

- inventarizaciya nátiyjeleri boyınsha anıqlanǵan nızamsız jumıs islep atırǵan karyerler jumısların nızamlastırıw hám de olardı salıq bazasına qamtıp alıw;

- rudalı emes qurılıs materialların qazıp alıw tarawında jumıs alıp barıp atırǵan karyerler tárepinen qazıp alınıp atırǵan rudalı emes qurılıs materialları kóleminiń salıq esabatlarında tolıq sáwleleniwi ústinen turaqlı qadaǵalaw ornatılsın.

10. Májbúriy orınlaw byurosınıń rayonlıq bólimi (O.Urazbaev), Shomanay rayonı Mámleketlik salıq inspekciyası (Z.Qadirov) menen birgelikte:

salıqlar hám basqa májbúriy tólemler boyınsha anıqlanǵan salıq qarızdarlıqların byudjetke óndiriw boyınsha tiyisli is-ilajlar kórip barsın hám de sherekler juwmaǵı menen salıq qarızdarlıqlarınıń sherek basına salıstırǵanda kemeytirip barıwı boyınsha anıq kompleks is-ilajlar kóriw wazıypası júkletilsin.

11. Shomanay rayonı Suw tarmaqları bólimi (P.Qurbanov) hám Shomanay rayonı Mámleketlik salıq inspekciyası (Z.Qadirov)na:

rayon hákimligi menen birgelikte rayonda suwǵarıwǵa sarplanatuǵın suw muǵdarları boyınsha anıq esap-kitapların júritiw, paydalanılgan suw kólemleri boyınsha salıqlardı tolıq esaplanıwın hám de qarjı jılı juwmaǵına shekem jergilikli byudjetlerge tolıq óndirip alıw wazıypası júkletilsin.

12. Shomanay rayonı Ekonomika hám qarjı bólimine:

- jergilikli byudjettiń qosımsha dereklerinen paydalanıw haqqındaǵı Shomanay rayonı hákimligi tárepinen berilgen usınıslar tiykarında byudjet nızamshılıǵına tolıq boysınǵan halda Xalıq deputatları Shomanay rayonlıq Keńesi sheshimi joybarın islep shıǵılıwına;

- Xalıq deputatları Shomanay rayonlıq Keńesi sheshimi tiykarında jergilikli byudjettiń qosımsha derekleri esabınan ajıratılǵan qarjılardıń maqsetli hám nátiyjeli jumsalıwı ústinen qadaǵalaw ornatıw hám de juwmaqları boyınsha usınıslar kiritip barıw maqsetinde monitoring ótkeriwge;

- jergilikli byudjet qárejetleriniń nızamshılıqta belgilengen jámiyetshilik pikiri tiykarında usınıs etilgen máselelerdi qarjılandırıwǵa jóneltiriwde qatnasıw hám de usı qarjılardıń maqsetli sarplanıwı ústinen qadaǵalawdı ámelge asırıwǵa juwapker etip belgilensin.

13. Shomanay rayonı hákimligine:

Rayon jergilikli byudjetleri jámi qárejetleriniń 5 procenti hám de qosımsha dereklerinıń keminde 30 procentin jámáátshilik pikiri tiykarında jıynalǵan máselelerdi qarjılandırıw ushın “Puqaralar baslaması qorı”na jóneltirilsin. Bunda, xalıq deputatları rayonlıq Keńesi, rayonlıq jaslar isleri agentligi, rayon hákimligi janındaǵı Jámáátshilik keńesleri hám de hákim járdemshileri puqaralardıń byudjettiń orınlanıwı procesinde belsendi qatnasıwın támiyinlew maqsetinde xalıqqa keńnen túsindiriw hám úgit-násiyat jumısların alıp barıwǵa juwapker etip belgilensin.

- jergilikli byudjetlerdiń qosımsha derekleri esabınan satıp alınatuǵın ónim hám xızmetler, qurılıs, qayta qurıw hám de ońlaw jumısları alıp barılıp atırǵan obyektler dizimi, sonday-aq qurılıs-ońlaw jumıslarınıń qarjılandırılıwı haqqındaǵı maǵlıwmatlar hár sherek juwmaǵı menen, keyingi sherek birinshi ayınıń 10 sánesine shekem májbúriy tártipte tiyisli hákimliklerdiń belgilengen veb saytlarına jaylastırılıp barılsın.

14. Shomanay rayonı hákiminiń qarjı-ekonomika hám kámbaǵallıqtı qısqartıw máseleleri boyınsha birinshi orınbasarı (A.Bekbergenov), rayonlıq tiyisli mákemeler hám bólimler basshıları menen birgelikte:

- jergilikli byudjet dáramatı hám qárejetleriniń prognoz kórsetkishleriniń orınlanıwı hám de salıq bazasın keńeytiw boyınsha is-ilajlar kóriw;

- ajıratılǵan byudjet qarjılarınan maqsetli hám nátiyjeli paydalanılıwı, erisilgen nátiyjeleri boyınsha hákimlikke hár sherekte keminde bir mártebe esabat kiritip barsın.

15. Shomanay rayonı hákimligi tárepinen nızamda belgilengen ayırım salıqlar, tólem stavkaları, salıq salıw tártipleri hám basqa da maǵlıwmatlardı ǵalaba quralları arqalı xalıqqa jetkeriliwi támiyinlensin.

16. Usı qarar “Shomanay Nurı” gazetasında járiyalansın hám de Shomanay rayonı hákimliginiń arnawlı veb-saytına jaylastırılsın.

17. Usı qarar járiyalanǵan kúnnen baslap kúshke kiredi.

18. Usı sheshimniń orınlanıwın támiyinlew Shomanay rayonı hákiminiń qarjı-ekonomikalıq hám kámbaǵallıqtı qısqartıw máseleleri boyınsha birinshi orınbasarı A.Bekbergenov juwapkershiligine júklensin.

Keńes basshıǵı **B.Yangibaev**

Xalq deputatlari Shomanay tuman
Kengashining
2023-yil 29-dekabrdagi
VI-81-202-13-193-K/23-son qaroriga
1-ilova

Shomanay rayonı jergilikli byudjetiniń 2024-jılǵı tiykarǵı dáramat kórsetkishleri

mıń som

№	Dáramat túri	Shomanay rayonı
	Jámi dáramatlar	**12 365 500**
I.	**Xoshametlewshi dáramat**	
	Fizikalıq shaxslardan alınatuǵın dáramat salıǵı	
	Ajıratpa muǵdarı	
1.	**Jergilikli byudjetke**	
	Yuridikalıq shaxslardan alınatuǵın payda salıǵı	
	Ajıratpa muǵdarı	
2.	**Jergilikli byudjetke**	
II.	**Biriktirilgen dáramatlar**	**12 365 500**
	rayon ham qalalarga biriktirilgen	**8 431 000**
1	**Suw resurslarınan paydalanǵanlıq ushın salıq**	**2 036 000**
2	**Fizikalıq shaxslardan alınatuǵın dáramat salıǵı (ITD)**	
3	**Fizikalıq shaxslardan alınatuǵın jer salıǵı**	**4 980 000**
4	**Jer astı baylıqlarınan paydalanǵanlıq ushın salıq (ruda emes)**	**15 000**
5	**Fizikalıq shaxslardıń mal-múlkine salınatuǵın salıq**	**1 400 000**
	Wálayat, rayon (qala)lar byudjetleri ortasında bólistirilgen dáramatlar	**3 623 000**
1	**Benzin, dizel janılǵısı hám gaz realizaciyasınan alınatuǵın salıq (AZS)**	

	Ajıratpa muǵdarı	
	Jergilikli byudjetke	
2	**Yuridikalıq shaxslardıń mal-múlkine salınatuǵın salıq**	**576 000**
	Ajıratpa muǵdarı	***100***
	Jergilikli byudjetke	**576 000**
3	**Yuridikalıq shaxslar jer salıǵı**	**1 450 000**
	Ajıratpa muǵdarı	***100***
	Jergilikli byudjetke	**1 450 000**
4	**Aylanbadan alınatuǵın salıq**	**1 597 000**
	Ajıratpa muǵdarı	***100***
	Jergilikli byudjetke	**1 597 000**
5	**Jıyımlar**	
	Ajıratpa muǵdarı	
	Jergilikli byudjetke	
	Wálayat byudjetine	**311 500**
1	**Mámleketlik bajlar**	
2	**Mámleketlik mákemeler payda salıǵı**	
3	**Ijara tólewleri**	
4	**Menshiklestiriw**	**623 000,0**
	Ajıratpa muǵdarı	***50***
	Jergilikli byudjetke	**311 500**
5	**Járiymalar**	
6	**Basqa túsimler**	
III.	**Bólistiriwshi dáramatlar (formula boyınsha)**	**9 911 773**

	Xalıq sanı (mıń adam)	*57 860*
15.	**Alkogol ónimleri ushin akciz salığı**	**4 296 431**
16.	**Uyalı baylanıs ushın akciz salığı**	**1 730 611**
17.	**Temeki ónimleri ushın aksiz salığı**	**3 884 731**
	Maǵlıwmat ushın 2023-jıl parametri	*17 504 484*
	Jámi qárejetler	**116 176 440,0**
	Transfertler	**103 810 940**

Xalq deputatlari Shomanay tuman
Kengashining
2023-yil 29-dekabrdagi
VI-81-202-13-193-K/23-son qaroriga
2-ilova

Shomanay rayonı jergilikli byudjetinin 2024-jıldagı tiykarǵı kórsetkishleri

Kórsetkishler		**Shomanay rayonı**
	Qárejetler jámi	**116 176 440,0**
1.	**Xalıqtı sociallıq qollap-quwatlaw qárejetleri**	**66 648 153,0**
	Sonnan:	
1.1	Bilimlendiriw	**16 230 538,0**
	Mektepke shekemgi bilimlendiriw	5 350 757,0
	Xalıq bilimlendiriwi	10 879 781,0
	Kadrlar tayarlaw	0,0
1.2	Densawlıqtı saqlaw	44 695 031,0
	Sonnan: Mámleketlik medicina qamsızlandırıw qorına transfertler	
1.3	Mádeniyat	1 742 179,0
1.4	Sport	3 917 884,0
1.5	Ilim	
1.6	Kem támiyinlengen hám kóp balalı shańaraqlarǵa materiallıq járdem pulları	
1.7	Azatlıqtan ayırıw jazasın ótep kelgen puqaralarga «dáslepki sociallıq-materiallıq járdem paketi»	4 000,0
1.8	Sociallıq beyimlestiriw orayı	58 521,0
2.	**Ekonomika qárejetleri**	**28 386 466,0**
	Sonnan:	
2.1	Ishki xojalıq avtomobil jolların onlaw qárejetleri	4 000 000,0
2.2	Ósimlikler karantini inspekciyası	
2.3	Abadanlastırıw	19 753 319,0
2.4	Suw xojalıǵı ministrligi mákemeleri	2 339 957,0
2.5	Fermer xojalıqlarınıń buxgalteriya orayı	529 555,0
2.6	Veterinariya komiteti	970 462,0
2.7	"Máhálle byudjeti" qorı qarjıları	793 173,0
3.	**Oraylasqan investiciyalardı qarjılandırıw qárejetleri**	**0,0**
4.	**Mámleketlik oraylıq hákimyatı uyımları**	
5.	**Mámleketlik basqarıw uyımların saqlaw qárejetleri**	**14 050 965,0**
6.	**Puqaralardıń ózin-ózi basqarıw uyımların saqlaw qárejetleri**	
7.	**Saqlaw qorı**	**1 090 856,0**
8.	**Puqaralar baslaması qorı qárejetleri**	**6 000 000,0**
8.1	*Puqaralar baslaması qorı qárejetleri*	*6 000 000,0*
9.	**Basqa qárejetler**	**0,0**

Xalq deputatlari Shomanay tuman
Kengashining
2023-yil 29-dekabrdagi
VI-81-202-13-193-K/23-son qaroriga
3-ilova

Shomanay rayonı jergilikli byudjetinde saqlaw qorı muǵdarları

mıń somda

Q/s	Aymaqlar atı	Saqlaw qorı muǵdarları
	JÁMI	**1 090 856**
	sonnan	
1	Shomanay rayonı	1 090 856,0

Xalq deputatlari Shomanay tuman
Kengashining
2023-yil 29-dekabrdagi
VI-81-202-13-193-K/23-son qaroriga
4-ilova

Shomanay rayonı jergilikli byudjetinde jol qoyılatuǵın eń kem qarjılar muǵdarı

mıń som

Q/s	**Aymaqlar atı**	**Muǵdarı**
	JÁMI	**731 000**
	sonnan	
1	Shomanay rayonı	731 000

Xalq deputatlari Shomanay tuman Kengashining
2023-yil 29-dekabrdagi
VI-81-202-13-193-K/23-son qaroriga
5-ilova

Shomanay rayonı jergilikli byudjeti dáramatlarınıń 2024-jıldaǵı tiykarǵı prognoz kórsetkishleri

T/N	Qala hám rayonlar atı	Aylanbadan salıq	Jeke tártiptegi isbilermenlerden alınatuǵın dáramat salıq	Jeke tártiptegi isbilermenlerden alınatuǵın qatan belgilengen salıq	Yuridikalıq shaxslardın múlkine salınatuǵın salıq	Yuridik táreplerdin jer salıǵı	Suw resurslarınan paydalanǵanlıq ushın salıq (elektr stanciyalarınan tısqarı)	Mámlektlik múlklerdi satıwdan túsetuǵın túsimler
1	Shomanay rayonı	100	100	100	100	100	100	50